

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 17687/2023
26.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца-противтуженог АА из ..., чији је пуномоћник Никола Томашевић, адвокат из ..., против туженог-противтужиоца ББ из ..., чији је пуномоћник Страхиња Давидов, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда Новом Саду Гж 1438/22 од 06.10.2022. године, у седници одржаној 26.09.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда Новом Саду Гж 1438/22 од 06.10.2022. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда Новом Саду Гж 1438/22 од 06.10.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Новом Саду П 332/18 од 11.02.2022. године, којом је одбијен тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу исплати износ од 10.000 евра са законском затезном каматом од 29.11.2015. године до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС за валуту ЕУР на дан плаћања, као и да му накнади трошкове парничног поступка са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, усвојен противтужбени захтев и обавезан тужилац да туженом исплати износ од 39.500 евра са законском затезном каматом од 16.04.2016. године до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, као и да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 390.833,00 динара. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011....10/2023, у даљем тексту: ЗПП), Врховни суд је оценио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом нису учињене ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. ст. 1. и 2. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке живе у истом месту и дугогодишњи су познаници. Дана 16.04.2011. године су се састале у мотелу „Божур“ у ... којом приликом је тужилац затражио од туженог новац на зајам, ради улагања у одређени пословни подухват. Тужени је пристао да тужиоцу преда зајам у траженом износу од 49.500 евра, уз договорени рок враћања од пет година, на тај начин да тужилац прве четири године враћа туженом износ од по 10.000,00 евра, а да му пете године врати износ од 9.500,00 евра. Након постигнутог договора око износа зајма и рока враћања, тужени је предао тужиоцу износ од 49.500 евра, пред двојицом сведока ВВ и ГГ, којом приликом је сачињена и потврда којом је констатовано да тужени тужиоцу даје на име позајмице износ од 49.500 евра без камате, са роком враћања од пет година, односно до 16.04.2016. године. Тужилац је у потврди својеручно написао своје име и презиме, ЈМБГ и износ позајмице од 49.500 евра, те је својеручно потписао. Тужени је на потврди уписао датум враћања и својеручно је потписао. Сведок ВВ је радио код туженог као возач, а други сведок ГГ је куповао цигле од туженог, па је доласком у мотел туженог ради исплате цене за куповину цигле затекао туженог и тужиоца који су том приликом сачињавали потрду, упознао се са тужиоцем и пристао да буде сведок давања зајма. Тужени је пред сведоцима избројао новац у износу од 49.500 евра и предао га тужиоцу, а и сведоци су својеручно потписали потврду која је сачињена у једном примерку.

Када је дошло време да тужилац у складу са договором врати прву рату зајма туженом у износу од 10.000 евра, тужилац то није учинио, јер није имао средстава. С обзиром на то да је тужени инсистирао на враћању договореног износа, тужилац је у намери да наведени новчани износ обезбеди од својих родитеља предложио туженом да направе фиктивну потврду са неистинитом садржином да тужилац туженом даје позајмицу од 10.000 евра, како би се од родитеља тужиоца прикрила чињеница да наведена трансакција представља начин враћања зајма који је тужилац узео од туженог. Тужени је пристао на овакав предлог, желећи да дође до дела новца који је зајмио тужиоцу. Дана 29.11.2012. године, мајка тужиоца је туженом предала новчни износ од 10.000 евра (новац тужиоцевих родитеља који су добили продајом земље) којом приликом су парничне странке сачиниле потврду у којој је констатовано да је тужени од тужиоца примио износ од 10.000 евра на име позајмице, без камате, који ће вратити у року од три године. У потврди је на захтев туженог назначено да је искључиво може употребити лично тужилац, из разлога што је тужени, свестан неистинитости њене садржине, желео да се обезбеди од захтева трећих лица односно да онемогући трећим лицима да му се обрате ради враћања зајма, који фактички никада није ни дат туженом. Та потврда је сачињена у кући тужиоца пред родитељима тужиоца и исту су тужилац и тужени својеручно потписали. По протеклу трогодишњег рока који је назначен у потврди, мајка тужиоца ДД се више пута обраћала туженом са захтевом за враћање новца, а тужени јој је говорио да ствари нису онакве како она наводи, не износећи стварне чињенице и договор који је постигао са њеним сином, овде тужиоцем.

На овако утврђено чињенично стање, правилно су нижестепени судови применили материјално право из одредбе члана 557, у вези члана 277, 324. и 395. Закона о облигационим односима и правило о терету доказивања из члана 231. ЗПП и оценили да тужбени захтев није основан, а да је противтужбени захтев основан.

Неосновано се наводима ревизије оспорава правилна примена материјалног права.

Оценом писаних доказа у списима, исказа странака и саслушаних сведока, утврђено је да је тужени тужиоцу 16.04.2011. године, у присуству два сведока, позајмио новчани износ од 49.500 евра, без камате, на период од пет година, о чему је сачињена писана потврда коју су уговорне стране својеручно потписале. Према постигнутом договору странака, тужилац је туженом требало да позајмљени новчани износ врати на тај начин што би прве четири годишње рате вратио у износу од по 10.000 евра, а пету рату у износу од преосталих 9.500 евра. Међутим, како у време доспелости прве годишње рате и неколико месеци након тога, тужилац није имао 10.000 евра које је требало да врати туженом, парничне странке су у присуству родитеља тужиоца сачиниле потврду од 29.11.2012. године са фиктивном садржином, о наводном учињеном зајму тужиоца туженом у износу од 10.000 евра, на период од три године, како би се од родитеља тужиоца, који су обезбедили тај новац, прикриле чињенице да тај новац представља делимично враћање зајма који је тужилац узео од туженог, јер родитељи тужиоца о зајму који је тужени учинио тужиоцу нису имали сазнања. На закључак суда да је реч о фиктивном правном послу указује и цитирана формулација у потврди од 29.11.2012. године да ту потврду може употребити искључиво тужилац, јер је тужени знајући да је садржина те потврде неистинита и да прикрива уговор о зајму који је тужени дао тужиоцу, желео да се обезбеди од захтева родитеља тужиоца за враћање зајма, јер такав зајам никада није ни дат туженом, већ представља делимично враћање зајма који је тужилац од туженог узео 16.04.2011. године.

Код таквог стања ствари се по оцени Врховног суда, у одсуству доказа за супротну тврђу, наводима ревизије не доводи у сумњу закључак нижестепених судова да тужбени захтев тужиоца за враћање зајама у износу од 10.000 евра није основан, јер такав зајам није ни настао, већ да износ од 10.000 евра који је тужилац предао туженом 29.11.2012. године представља испуњење дела дуга тужиоца према туженом, услед чега је основан противтужбени захтев за враћање преосталог дела дуга тужоца према туженом у износу од 39.500 евра, са каматом од доспелости последње пете годишње рате по уговору о зајму од 16.04.2011. године.

Наводима ревизије тужилац понавља наводе истакнуте у жалби, којима оспорава правилност утврђеног чињеничног стања и ставља примедбе на оцену доказа из члана 8. ЗПП, због чега се ревизија не може изјавити према члану 407. став 2. ЗПП. Другостепени суд је у образложењу побијане пресуде оценио све жалбене наводе тужиоца којима је с позивом на битне повреде одредаба парничног поступка учињене у поступку пред првостепеним судом и с позивом на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање оспоравао правилност порвостепене пресуде, али је по оцени Врховног суда дао правилне разлоге које је узео у обзир, а који су били од значаја за правилну одлуку о изјављеној жалби и за своју одлуку дао јасне и образложене разлоге, које у свему као правилне прихвата и овај суд.

Из наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић